

خطِ پولسِ بلده ایماندارای روم

پیشگفتار

پولس ای خط ره بلده ایماندارای روم بخاطری نوشته کد که میخاست جماعتِ ایماندارِ روم ره مُلاقات کنه. مقصدِ پولس ای بود که چند وخت د مینکل ایماندارای روم خدمت کنه و بعد ازو د کومکِ ازوا د اسپانیا بوره، مگم پیش از سفر باید خود خو و عقیده خو ره بلده ازوا معرفی موكد.

پولس د امزی خط د باره مسیح، نجات، ایمان، رابطه بین یهود و غیر یهود و رابطه بین ایماندارای مسیح و حکومت توره مَوگیه و ایمان د مسیح و عملی کدون شی ره د زندگی روزمره تشریح مونه. او بیان مونه که چی رقم خُدا د وسیله فیض، مردم ره قد خو آشتی دلجی کد و مَوگیه که یهود و غیر یهود لازم آسته که رابطه خو ره قد خُدا جور کنه، چون پگِ انسان ها یگ رقم زیر بارِ گناه آسته. پولس بیان کده مَوگیه که امو فیض، عیسی مسیح آسته و مردم د وسیله ایمان اوردو د مسیح میتنه قد خُدا آشتی کنه و صاحبِ زندگی نو د مسیح شنه و از قیدِ گناه و مرگ خلاصی پیدا کنه.

پولس امچنان د فصل های ۹ تا ۱۱ بیان مونه که ایمان نوردون مردم یهود د عیسیٰ بحیث مسیح دزی معنی نیسته که خدا اونا ره رد کده؛ پس مردمای غیر یهود نباید یهودیا ره خار-و-حقیر حساب کنه، چراکه د آخر مردم یهود ام د عیسیٰ ایمان میره.

فهرستِ عنوانها

دُعا و سلام (فصل ۱، آیه ۱)

شوق و علاقه پولس بلده دیدون ایماندارای روم (۸:۱)

غضبِ خدا د ضدِ مردمای بے ایمان (۱۸:۱)

قضاوتِ عادلانه خدا (۱:۲)

یهودیا و شریعت (۱۷:۲)

وفاداری خدا (۱:۳)

هیچ کس د حضورِ خدا نیک حساب نموشه (۹:۳)

عدالت د وسیله ایمان (۲۱:۳)

ابراهیم د وسیله ایمان عادل حساب شد (۱:۴)

صلح و آشتی قد خدا (۱:۵)

آدم و مسیح (۱۲:۵)

مردو و زنده شدو قد مسیح (۱:۶)

یگ مثال از رابطه زن و شوی (۱:۷)

کش-و-گیر کدو قد گناه (۷:۷)

زندگی دَ هِدَايَتِ رُوحِ خُدا (۱:۸)
بُزُرگی و جلالِ آينده (۱۸:۸)
مُحَبَّتِ خُدا دَ ايماندارای عيسی مسیح (۳۱:۸)
اِنْتِخابِ شُدونِ قَوْمِ اِسْرائیل (۱:۹)
بے ايمانی قَوْمِ اِسْرائیل (۳۰:۹)
نجاتِ بَلدِه پگ (۵:۱۰)
رَحْمَتِ خُدا دَ بَلِه باقی مَنده های قَوْمِ اِسْرائیل (۱:۱۱)
رَحْمَتِ خُدا بَلدِه پگ اَسْتِه (۲۵:۱۱)
زندگی دَ خِدْمَتِ خُدا (۱:۱۲)
اِطَاعَتِ کدو از حُکمرانا (۱:۱۳)
مُحَبَّتِ کُنيد، چراکه وخت کم مَنده (۸:۱۳)
قَبُولِ کدوِنِ يگدِيگِه (۱:۱۴)
زندگی کدو بَلدِه خوشی ديگرو (۱:۱۵)
پوُلُسِ خِدْمَتگارِ مَرْدُمایِ غَيْرِ يهُود (۱۴:۱۵)
تَصْمِيمِ پوُلُسِ بَلدِه دِيدونِ ايماندارای رُوم (۲۳:۱۵)
دُعا و سلامِ پوُلُسِ بَلدِه ايماندارای رُوم (۱:۱۶)
هِدَايَتِ آخِر (۱۷:۱۶)

۱ از طرف پولس، غلامِ عیسیٰ مسیح که کوی شد تا رسول بشه و جدا شد بلده اعلان خوشخبری خدا^۲ که خدا پیش از پیش از طریق انبیای خو د نوشته های مقدس وعده کدد. ۳ ای خوشخبری د باره باچه شی آسته که او د مطابق جسم از نسل داوود پیدا شد^۴ و قد قدرت د مطابق روح القدس د وسیله دوباره زنده شدو از مردهها «باچه خدا» معرفی شد، یعنی مولای مو عیسیٰ مسیح. ۵ د وسیله ازو مو فیض یافتی و رسول شدی تا از مینکل تمام ملت ها مردم ره بخاطر نام ازو دعوت کنی که اطاعت کده ایمان بیره^۶ که شمو ام د مینکل ازوا کوی شده های عیسیٰ مسیح استید. ۷ بلده تمام عزیزای خدا که د شار روم استید و کوی شدید تا مقدسین بشید: فیض و سلامتی از طرف آته مو خدا و مولای مو عیسیٰ مسیح نصیب شمو شنه.

شوق و علاقه پولس بلده دیدون ایماندارای روم

۸ د قدم اول، خدای خو ره د وسیله عیسیٰ مسیح بخاطر پگ شمو شکر-و-سپاس موگم، چون ایمان شمو د سراسر دنیا مشهور شده. ۹ خدای که ما او ره قد روح-و-روان خو د وسیله اعلان خوشخبری باچه شی خدمت موئم، شاهد مه آسته که ما شمو ره همیشه یاد کده^{۱۰} د دعا های خو هر وخت درخاست موئم که بلاخره از یگو طریق کامیاب شتم تا اگه خاست خدا بشه د پیش شمو بییم. ۱۱ چون کلو شوق درم که شمو ره بنگرم تا تحفه روحانی ره دز شمو برستم که شمو قوی شنید؛ ۱۲ یعنی تا یگجای د وسیله ایمان یگدیگه خو تشویق شنی، ام مه و ام شمو. ۱۳ ای برارو، ما نمیخایم که شمو به خبر بشید، ما بار ها قصد کدم که د پیش شمو بییم، مگم تا آلی ره یگو چیز مانع آمدون مه شده. ما میخایم که د مینکل از شمو ام یگو ثمر داشته بشم، امو رقم که د مینکل دیگه مردمای غیر یهود درم. ۱۴ ما ام دین دار یونانیا و بربریا استم و ام از دانایو و نادانا. ۱۵ امزی خاطر ما کلو شوق درم که خوشخبری ره بلده از شمو که د روم استید، ام اعلان کنم.

۱۶ ما از اعلان خوشخبری ننگ ندرم، چون قدرت خدا بلده نجات هر کسی آسته که ایمان بیره، اول بلده مردم یهود و بعد ازو بلده مردم غیر یهود. ۱۷ چون د وسیله خوشخبری عدالت خدا بر ملا شده موره، از طریق ایمان بلده ایمان؛ امو رقم که نوشته شده: "شخص عادل د وسیله ایمان زندگی مونه."

عَظَبِ خُدا دَ ضِدِ مَرُدْمای بے ایمان

^{۱۸} عَظَبِ خُدا از عالمِ باله دَ ضِدِ تمامِ بے خُدایی و شرارتِ کسای ظاهر شد که دَ وسیله شرارتِ خُو مانع حقیقتِ موشه. ^{۱۹} چُون چیزی ره که انسان دَ باره خُدا فامیده میتنه، بلده ازوا معلومدار آسته، چراکه خُدا او ره بلده ازوا معلومدار کده. ^{۲۰} چُون چیزی ازُو که دیده نموشه، یعنی قُدرتِ ابدی و ذاتِ الهی شی از شروعِ خلقتِ عالم دَ وسیله چیزی که او جور کده بطورِ واضح فامیده و دیده موشه؛ پس اونا بانه ندره. ^{۲۱} چُون اگرچه اونا خُدا ره شینخت، ولے او ره بحیثِ خُدا احترام نکد و از شی شکرگزاری نکد، بلکه دَ خیالاتِ خُو باطل شد و دل های نادان ازوا تریک شد. ^{۲۲} اونا ادعا مود که دانا آسته، مگم لوڏه شد ^{۲۳} و جلالِ خُدا نیست ناشدنی ره قد بُت های که همشکلِ انسانِ نیست شدنی یا مرغکو یا چارپایا و یا خزندگو بود، تبدیل کد.

^{۲۴} امزی خاطر خُدا اونا ره دَ وسیله شهواتِ دل های ازوا دَ ناپاکی تسلیم کد تا دَ مینکلِ خودون خُو جسمای خُو ره بے حرمت کنه؛ ^{۲۵} اونا حقیقتِ خُدا ره قد دروغ تبدیل کد و چیزی خَلق شده ره دَ جای خالقِ عبادت و خدمت کد، دَ حالیکه تنها خُدا تا ابد لایق ستایش آسته. آمین.

^{۲۶} امزی خاطر خُدا اونا ره دَ هوس های شرم آور ازوا تسلیم کد. حتی خاتونوی ازوا رابطه جنسی طبیعی ره دَ غیرِ طبیعی تبدیل کد. ^{۲۷} و دَ عینِ رقمِ مردا ام رابطه جنسی طبیعی ره قد خاتونو ایله کده دَ آتشِ شهوتِ بلده یگدیگه خُو در گرفت. مرد قد مرتکب اعمالِ شرم آور شد و دَ وجودِ خُو جزای گناه خُو ره دید که حقدار شی بود. ^{۲۸} و ازی که اونا شناختِ خُدا ره باآرزش ندنست، خُدا اونا ره دَ یگ فکرِ فاسد تسلیم کد تا کارای ره انجام پدیه که مناسب نیبه. ^{۲۹} اونا پُر از هر رقم بے عدالتی، شرارت، حرص-و-طمع و کینه آسته، پُر از حسد، قتل، نزاع، مکر و بد نیتی. اونا غیبت گر، ^{۳۰} تهمت گر، از خُدا بدبر، بے ادب، مغرور، لافک و منشه شرارت آسته و از اید آتہ-و-آبه خُو نموشه؛ ^{۳۱} اونا لوڏه، بے وفا، بے احساس و بے رحم آسته. ^{۳۲} باوجودِ که اونا حکمِ خُدا ره میدنه که کسای که امی رقم کارا ره انجام میدیه سزاوارِ مرگ آسته، ولے اونا نه تنها امی کارا ره موکنه، بلکه دَ کسای که انجام میدیه، آفرین ام موگیه.

قضاوتِ عادلانه خُدا

^۲ پس تو هیچ بانه ندری، ای آدمی که قضاوتِ مونی، هر کسی که بشی؛ دَ حقیقت دَ باره هر چیزی که دیگرو

ره قضاوتِ مُوکنی، تُو خود ره محکومِ مُونی؛ چُون تُو که قضاوتِ مُونی، خود تُو ام امو کارا ره انجام میدی. ^۲ مو میدنی که قضاوتِ خُدا دَ بله کسای که امی رقم کارا ره انجام میدیه، برحق آسته. ^۳ پس تُو ای آدمی که دَ بله انجام دهنده های امزی کارا قضاوتِ مُونی و خود تُو ام امو چیزا ره مُوکنی، آیا گمانِ مُونی که از قضاوتِ خُدا دوتا کده میتنی؟ ^۴ یا که مهربانی، بُرداری و صبرِ بے اندازه ازو ره ناچیز حسابِ مُونی؟ آیا تُو نَموفامی که مهربانی خُدا تُو ره سُون توبه هدایتِ مُونه؟ ^۵ لیکن بخاطرِ کله شخی و دِلِ ناتوبه خُو تُو بلده خُو غَضَبِ دَخیره مُونی بلده روزِ غَضَبِ وختیکه قضاوتِ عادلانه خُدا ظاهرِ مُوشه. ^۶ چُون خُدا دَ هر کس مُطابقِ اعمالِ شی آجریا جَزَا میدیه: ^۷ دَ کسای که قد صبر-و-خوصیله کار نیک انجام دده دَ طلبِ جلال و عزت و زندگی از بین نرفتنی آسته، خُدا زندگی ابدی میدیه؛ ^۸ لیکن کسای که خودخاه آسته و از حقیقتِ اطاعتِ نَمونه، بلکه از شرارت، بلده ازوا قار و غَضَبِ مقرر آسته. ^۹ مُصیبت و پریشانی بلده جانِ هر انسانی آسته که کارِ بد کنه، اولِ بلده یهود، بعد ازو بلده غیرِ یهود، ^{۱۰} لیکن بلده هر کسی که کار نیک کنه جلال، عزت و آرامش آسته، اولِ بلده یهود، بعد ازو بلده غیرِ یهود، ^{۱۱} چُون خُدا از کس طرفداری نَموکنه.

^{۱۲} تمام کسای که بدونِ شریعت گناه کده، امچنان بدونِ شریعت نابودِ مُوشه و تمام کسای که دَ قیدِ شریعت گناه کده، دَ وسیله شریعت قضاوتِ مُوشه. ^{۱۳} چُون کسای که شریعت ره میسنوه دَ نظرِ خُدا عادل حسابِ نَموشه، بلکه کسای که شریعت ره دَ جای میره، عادل حسابِ مُوشه. ^{۱۴} وختی مردمای غیرِ یهود که شریعت ندره، احکامِ شریعت ره طبیعتاً دَ جای میره، اونا باوجودِ که شریعت ندره، خودون شی بلده خُو یگ شریعت آسته. ^{۱۵} اونا نشو میدیه که مقرراتِ شریعت دَ دلِ های ازوا نوشته یه و وجدانِ ازوا دَ ای باره شاهدی میدیه، چراکه فکرای ازوا یا اونا ره ملامتِ مُوکنه یا ازوا دفاعِ مُونه. ^{۱۶} دَ مُطابقِ خوشخبری که ما اعلانِ مُونم، ای کار دَ روزی رُخ میدیه که خُدا فکرای تاشه انسان ها ره دَ وسیله عیسی مسیح قضاوتِ مُوکنه.

یهودیا و شریعت

^{۱۷} پس اگه تُو خود ره یهودِ مُوگی و دَ شریعت تکیه مُونی و دَ باره رابطه خُو قد خُدا لافِ میزنی، ^{۱۸} تُو که خاست-و-اراده ازو ره میدنی و چیزای بهترین ره انتخابِ مُونی، چراکه از شریعت هدایتِ گرفته، ^{۱۹} و یقینِ دری که بلده کورا راهنما آستی و بلده کسای که دَ تریکی آسته نُور، ^{۲۰} تُو که اصلاحِ کِننده جاهلا آستی و معلمِ آدمای نارسیده و دَ شریعتِ صورتِ معرفت و حقیقت ره دری، ^{۲۱} و تُو که دیگر ره تعلیم میدی، چرا خود ره تعلیم نَمیدی؟ تُو که دَ ضدِ دُزی و عَطِ مُونی، چرا خود تُو دُزی مُونی؟ ^{۲۲} تُو که مُوگی، کس باید زنا کنه، چرا خود تُو زنا مُوکنی؟ تُو

که از بُت ها نفرتِ دَری، چرا بُت‌خانه ها ره غارتِ مونی؟^{۲۳} تُو که دَ باره شریعت لاف میزنی، چرا قد میده کدون شریعت دَ خُدا بے احترامی مونی؟^{۲۴} چُون اُمُو رقم که نوشته شده: ”بخاطرِ از شُمُو دَ صِدِ نامِ خُدا دَ مینکلِ مردُمِ غَیرِ یهُودِ کُفرگوییِ موشه.“

^{۲۵} اگه شریعت ره دَ جای بیری، ختنه شدو فایدمند آسته؛ ولے اگه شریعت ره میده کنی، ختنه تُو مثلِ ناختنگی موشه.^{۲۶} پس اگه آدمِ ناختنه احکامِ شریعت ره دَ جای میره، آیا ناختنگی ازُو ختنه حسابِ موشه؟^{۲۷} اُمُو کسی که جسماً ختنه نشُده، ولے شریعت ره دَ جای میره، تُو ره محکوم مونه، تُو ره که نوشته شریعت و ختنه دَری، مگم شریعت ره میده مونی.^{۲۸} چُون اُو که دَ ظاهرِ یهُودی آسته، یهُودی حقیقی نییه و نه ام ختنه ظاهری که دَ جسم آسته، ختنه حقیقی یه،^{۲۹} بلکه یهُودی حقیقی کسی آسته که دَ باطنِ یهُودی یه و ختنه حقیقی اُمُو آسته که دَ قلب دَ وسیله روح انجام شده، نه دَ مطابقِ نوشته شریعت. امی رقم شخص نه دَ وسیله انسان، بلکه دَ وسیله خُدا تعریف-و-توصیف موشه.

وفاداری خُدا

^۳ پس فایده یهُود بودو چی آسته؟ یا ختنه شدو چی ارزش دَره؟^۲ آلبته کلو ارزش دَره از هر نگاه: اول ای که کلامِ خُدا دَ یهُودیا امانت دَده شد. اگه بعضی ازوا بے وفا بود، چی؟ آیا بے وفایی ازوا وفاداری خُدا ره باطل مونه؟^۴ هرگز نه! بلکه خُدا راستگوی آسته، ولے پگِ انسانا دروغگوی؛ اُمُو رقم که نوشته شده:

”تاکه تُو دَ توره های خُو برحق ثابت شنی

و دَ قضاوتِ خُو پیروز شنی.“

^۵ لیکن اگه بے عدالتی ازمو عدالتِ خُدا ره نشو میدیه، چی بُگی؟ آیا بُگی خُدا بے انصاف آسته وختیکه عَضَب مونه؟ - ما دَ طریقهِ انسان توره موگیم؛^۶ هرگز نه! دَ ای صورت، خُدا چطور میتنه که دُنیا ره قضاوت کنه؟^۷ اگه دروغگویی ازمه دَ مقابلِ راستی خُدا باعثِ موشه که بزرگی-و-جلالِ ازُو کلو شنه، پس چرا ما هنوز دَ عنوانِ گُناهارِ محکوم موشم؟^۸ اگه ای حقیقت دَره چرا نگی، اُمُو رقم که بعضی کسا دَ بله ازمو تهمت کده که موگویی: ”بیید که بدی کنی تا نیکی دَ وجود بییه؟“ محکوم شدنِ ازوا مُنصفانه آسته.

هیچ کس دَ حُضُورِ خُدا نیک حساب نَمُوشه

پس چی بُگی؟ آیا مو یهودیا از دیگرو کده خُوبتر اَستی؟ هرگز نَه! چُون مو پیشتر دَلیل اُردی که ام یهودیا و ام
غَیر یهودیا دَ بَندِ گُناه اَسته. ^۹ اُمُو رَقَم که نوشته یه:

”هیچ کس عادل نیسته، حتی یگ نفر ام نَه.

^{۱۱} هیچ کس نییه که بفامه

و هیچ کس نیسته که دَ طلبِ خُدا بشه.

^{۱۲} پگ گمراه شُده، اونا قتی بے اَرزِش شُده؛

هیچ کس نیسته که کار نیک انجام بدیه،

حتی یگ نفر ام نَه.“

^{۱۳} ”کُوکِ ازوا مِثِلِ قَبْرِ واز اَسته

و اونا قد زیونای خُو بازی میدیه.“

”دَ زیرِ لَبای ازوا زارِ کِچِه مار اَسته.“

^{۱۴} ”دانِ ازوا پُر از لعنت و تلخی اَسته.“

^{۱۵} ”پایای ازوا بَلدِه ریختندونِ خُون تیز اَسته؛

^{۱۶} تباهی و بدبختی راه-و-کارِ ازوا اَسته

^{۱۷} و راهِ صُلاح-و-سلامتی ره نَمیدنه.“

۱۸ "ترسِ خُدا دَ پيشِ چيمایِ ازوا نيبه."

۱۹ آلی مو میدنی، هر چیزی که شریعت مَوگيه بلده کسای مَوگيه که دَ بندِ شریعت آسته تا هر دان بسته شنه و تمام دُنیا دَ پيشِ خُدا حساب ده بشه. ۲۰ چُون هِيچِ اِنسانِ قدِ اجرا کدونِ کارایِ شریعت دَ نظرِ خُدا عادلِ حساب نموشه، چراکه دَ وسيله شریعت شناختِ گناه حاصل موشه.

عدالت دَ وسيله ايمان

۲۱ مگم آلی جدا از شریعت، عدالتِ خُدا برملا شُده، امو رقم که خودِ شریعت و پیغمبرا شاهدی میدیه؛ ۲۲ و عدالتِ خُدا دَ وسيله ايمان دَ عیسی مسیح بلده تمام کسای آسته که ايمان میره. چُون دَ بینِ اِنسان ها هِيچِ فرق وجود ندره، ۲۳ چراکه پگ گناه کده و از بزرگی-و-جلالِ خُدا دور منده، ۲۴ مگم دَ وسيله فیضِ خُدا مُفت-و-رایگان عادلِ حساب موشه، دَ واسطه فدیهِ که دَ مسیح عیسی وجود دره. ۲۵ خُدا اُو ره بحیثِ کفارِه گناه پيش کد که خُون شی ریخته شنه و از طریقِ ايمان دَزو بخششِ گناه حاصل شنه تا خُدا عدالت خُو ره نشو بدیه. اُو بخاطرِ بُرداریِ الهی خُو از گناهای که سابق انجام شُده بود، تیر شد ۲۶ تا عدالت خُو ره دَ زمانِ حاضرِ نشو بدیه و ثابت کنه که اُو عادلِ آسته و کسای ره که دَ عیسی ايمان میره، ام عادلِ حساب مونه.

۲۷ پس آیا بلده افتخار کدو جای آسته؟ نه، از بینِ رفته. دَ وسيله کدم شریعت؟ آیا دَ وسيله شریعتِ اعمال؟ نه، بلکه دَ وسيله شریعتِ ايمان. ۲۸ چُون مو دزی عقیده آستی که یگ اِنسان دَ وسيله ايمان، جدا از کارایِ شریعت عادلِ حساب موشه. ۲۹ آیا خُدا تنها خُدا یهودیا آسته؟ خُدا ی غیرِ یهودیا ام نيبه؟ البته که از غیرِ یهودیا ام آسته، ۳۰ چراکه خُدا یگ آسته و اُو ختنه شُده ها ره از رُو ايمان عادلِ حساب مونه و ناخننه ها ره دَ وسيله ايمان. ۳۱ پس آیا مو شریعت ره دَ وسيله ايمان باطل مونی؟ هرگز نه! بلکه مو شریعت ره استوار موكنی.

ابراهيم دَ وسيله ايمان عادلِ حساب شد

۳۲ پس چیز خیل ره بگی که ابراهيم پیدا کد، امو که دَ مطابقِ جسمِ بابه کلون مو آسته؟ ۱ اگه ابراهيم دَ وسيله اعمال خُو عادلِ حساب موشد، اُو یگو چیز میدشت که دَ باره شی افتخار کنه، مگم نه دَ پيشِ خُدا. ۳ چون نوشته مقدّس چی مَوگيه: "ابراهيم دَ خُدا ايمان آورد و ای بلده ازو یگ عملِ عادلانه حساب شد." ۴ بلده کسی که کار

مونه، مُرد شی تُحفه حساب نَمُوشه، بلکه حق شی حساب موشه. ^۵ مگم کسی که کار نَمونه، بلکه د خُدای ایمان میره که مردم بے خُدا ره عادل حساب مونه، ایمان ازو بلده شی عدالت حساب موشه. ^۶ امو رقم که داوود ام نیکیختی کسی ره ذکر مونه که خُدا او ره جدا از اعمال شی عادل حساب مونه، او نوشته مونه:

^۷ “نیک د بخت کسای که خطاهای ازوا بخشیده شد

و گناهای ازوا پوشنده.

^۸ نیک د بخت کسی که خُداوند گناه ازو ره د حساب شی نمیره.

^۹ آیا امی نیکیختی تنها بلده ختنه شده ها اعلان شد یا بلده آدمای ناخنه ام؟ چون مو گفتی که ایمان ابراهیم بلده ازو یگ عمل عادلانه حساب شد. ^{۱۰} پس چی وخت حساب شد؟ وختیکه ختنه شد یا وختیکه ناخنه بود؟ ای کار بعد از ختنه شدو نه، بلکه پیش از ختنه شدو رخ دد. ^{۱۱} او نشانی ختنه ره یافت تا یگ مهر بشه بلده امزو عدالت که او د وسیله ایمان خو د وخت ناخنه گی دشت. پس ابراهیم بابه کلون تمام کسای جور شد که بدون ختنه شدو ایمان میره تا ایمان ازوا ام بلده ازوا عدالت حساب شنه. ^{۱۲} او امچنان بابه کلون ختنه شده ها جور شد که اونا نه تنها ختنه شده، بلکه د راه امزو ایمان قدم میزنه که بابه کلون مو ابراهیم پیش از ختنه شدو دشت.

^{۱۳} چون وعده که بلده ابراهیم و اولاده شی دده شد که وارث دنیا موشه از طریق شریعت نبود، بلکه از طریق عدالتی که د وسیله ایمان حاصل موشه. ^{۱۴} چون اگه کسای که تابع شریعت آسته وارث بشه، ایمان بے فایده آسته و وعده ام باطل. ^{۱۵} چون ناطاعتی از شریعت غصب میره، مگم جایی که شریعت وجود ندره، د اونجی ناطاعتی ام وجود ندره.

^{۱۶} د امزی دلیل وعده از راه ایمان حاصل موشه تا د مطابق فیض بشه و بلده تمام اولاده ابراهیم تضمین شنه، نه تنها بلده کسای که تابع شریعت آسته، بلکه امچنان بلده کسای که شریک ایمان ابراهیم آسته، چون او آته پگ مو آسته، ^{۱۷} امو رقم که نوشته یه: “ما تو ره بابه کلون ملت های کلو جور کدیم.” د حضور خُدای که ابراهیم دزشی ایمان آورد، ایمان مهم آسته، د حضور امزو که مرده ها ره زنده مونه و چیزای ره که هیچ وجود ندره، د وجود میره. ^{۱۸} او د حالیکه ناامید بود امید کده ایمان آورد تا بابه کلون ملت های کلو شنه؛ امو رقم که گفته شد: “اولاده تو اینی رقم کلو موشه.” ^{۱۹} او د ایمان خو ضعیف نشد، باوجود که د جسم خو نظر کد که مرده آلی بود، چون او

تقریباً صد ساله بود؛ و رَحْمِ مُرْدِه ساره ام ایمانِ اَزُو ره ضعیف نکد. ^{۲۰} او د وعده خُدا شک نکد که بے ایمان شنه، بلکه د ایمان خُو قَوی شده خُدا ره حمد-و-ثنا گُفت ^{۲۱} و یقینِ کاملِ دشت که خُدا چیزی ره که وعده کده او قُدرتِ پوره کدون شی ره ام دَره. ^{۲۲} امزی خاطر ایمانِ اَزُو «بلده شی یگ عملِ عادلانه حساب شد.» ^{۲۳} لیکن امی عبارتِ «بلده شی حساب شد» تنها بلده اَزُو نوشته نشد، ^{۲۴} بلکه بلده ازمو ام نوشته شد. ای عدالت بلده ازمو ام حساب موشه که مو د خُدا ایمان درے که مولای مو عیسیٰ ره از مردهها دوباره زنده کد. ^{۲۵} مولا عیسیٰ بخاطرِ گناهای ازمو د مرگ تسلیم شد و بخاطرِ عادل حساب شُدون ازمو دوباره زنده شد.

صلح-و-آشتی قد خُدا

۵ پس بخاطرِ که مو از طریقِ ایمان عادل حساب شُدی، مو قد خُدا د وسیله مولای خُو عیسیٰ مسیح د صلح-و-آشتی آستی. ^۲ مو د وسیله اَزُو و از طریقِ ایمان د فیضی دسترسی پیدا کدی که فعلاً دز شی استوار آستی. مو د امیددی که بلده شریک شُدو د بزرگی-و-جلالِ خُدا دری افتخار مونی؛ ^۳ نه تنها د امزی، بلکه د رنج ها-و-مُصیبت های خُو ام افتخار مونی، چون مو میدنی که رنج-و-مُصیبت پایداری ره د وجود میره؛ ^۴ پایداری، باطنِ مو ره قوی مونه و باطنِ قوی، امید ره د وجود میره ^۵ و امی امید، مو ره شرمینده نمونه، چراکه مُحَبَّتِ خُدا د وسیله روح القدس که دز مو دده شده، د دل های مو ریختنده شده. ^۶ چون وختیکه مو هنوز بیچاره بودی، مسیح د زمانِ تعیین شده بلده مردمای بے خُدا جان دد. ^۷ د حقیقتِ غدر کم واقع موشه که کس جان خُو ره بخاطرِ یگ آدم عادل بدیه، اگرچه امکان دَره که بخاطرِ آدم نیک یگو کس جرات کنه که جان خُو ره بدیه. ^۸ مگم خُدا مُحَبَّتِ خُو ره بلده ازمو د اینی طریقه ثابت کد، د حالیکه مو هنوز گناهکار بودی مسیح بلده مو مُرد. ^۹ پس آلی که مو د وسیله خُونِ اَزُو عادل حساب شُدی، چیس کلوتر مو د وسیله خودِ اَزُو از غَضَبِ خُدا نجات پیدا مونی! ^{۱۰} چون اگه وختیکه مو دُشمنون خُدا بودی د وسیله مرگِ باچه شی قد اَزُو آشتی دده شُدی، پس آلی که قد اَزُو آشتی آستی، چیس کلوتر د وسیله زندگی اَزُو نجات پیدا مونی! ^{۱۱} نه تنها امیقس، بلکه مو د بله خُدا ام د وسیله مولای مو عیسیٰ مسیح افتخار مونی که تَوَسُّطِ اَزُو مو فعلاً صلح-و-آشتی درے.

آدم و مسیح

^{۱۲} پس، امو رقم که از طریقِ یگ انسان گناه د دُنیا داخل شد و د وسیله گناه مرگ آمد، د امزو رقم مرگ د پگ انسان ها تیت شد، چراکه پگ گناه کد. ^{۱۳} د حقیقت گناه پیش از شریعت د دُنیا وجود دشت، مگم گناه حساب

نموشه د جایی که شریعت نبشه. ^{۱۴} ولے مرگ از زمانِ آدم تا زمانِ موسیٰ حکمرانی کد، حتی د بله کسای که گناه های ازوا رقمِ خطای آدم نبُود؛ آدم نمونه کسی بُود که د آینده میمَد.

^{۱۵} مگم نعمتِ خُدا رقمِ خطا نییه. چُون اگرچه غدر کسا د وسیله خطای یگِ انسان مُرد، ولے چپقس کلوتر فیضِ خُدا و نعمتی که د وسیله فیضِ یگِ انسان، یعنی عیسیٰ مسیح آمد، پَریمو نصیبِ غدر کسا شُد. ^{۱۶} و نتیجه امزی نعمتِ رقمِ نتیجه گناه امزُو یگِ انسان نییه. چُون قضاوتِ یگِ خطا محکومیتِ ره اُورد، مگم نعمتِ بعد از خطاهای کلو آمده عادلِ شُدو ره اُورد. ^{۱۷} چُون اگه بخاطرِ خطای یگِ انسان، مرگ از طریقِ امزُو یگِ انسان حکمرانی کد، یقیناً کسای که فیض و نعمتِ عادلِ شُدو ره بے اندازه د دست میره، کلوتر د زندگی خُو د وسیله امزُو یگِ انسان، یعنی عیسیٰ مسیح حکمرانی مونه.

^{۱۸} پس امُو رقم که یگِ خطا باعثِ محکومیتِ پگِ انسان ها شُد، امُو رقم یگِ عملِ عادلانه باعثِ عادلِ شُدو و زندگی پگِ انسان ها شُد. ^{۱۹} چُون امُو رقم که د وسیله ناطاعتی یگِ انسان غدر کسا گناهکار شُد، امُو رقم د وسیله اطاعتِ یگِ آدم غدر کسا عادلِ حساب موشه. ^{۲۰} شریعت د وجود آمد تا خطا کلو شنه، لیکن جایی که گناه کلو شُد، فیض ام بے اندازه کلوتر شُد ^{۲۱} تا امُو رقم که گناه د وسیله مرگ حکمرانی کد، امُو رقم فیض ام د وسیله عدالت حکمرانی کنه و مو ره د وسیله مولای مو عیسیٰ مسیح سون زندگی ابدی بیره.

مُردو و زنده شُدو قد مسیح

^{۲۲} پس چی بگی؟ آیا گناه کده بوری تا فیض پَریمو شنه؟ ^۲ هرگز نه! مو که بلده گناه مُردی، چطور میتنی که هنوز دَرزی زندگی کنی؟ ^۳ آیا نمیدنید که پگِ ازمو که د نامِ مسیح عیسیٰ غسلِ تعمید گرفتے، د حقیقت د نشانی مرگِ ازُو غسلِ تعمید گرفتے؟ ^۴ پس مو د وسیله غسلِ تعمید د نشانی مرگ، قد ازُو دَفن شُدی تا امُو رقم که مسیح د وسیله بزرگی-و-جلالِ آته آسمانی از مُردها دوباره زنده شُد، امُو رقم مو ام د یگِ زندگی نو قدم پزنی. ^۵ چُون اگه مو د نشانی مرگِ ازُو قد ازُو یگجای شُدی، یقیناً مو د وسیله دوباره زنده شُدون شی ام قد ازُو یگجای موشی. ^۶ مو ای ره میدنی که انسان کهنه که د وجود مو بُود، قد ازُو د صلیب میخکوب شُد تا جسمِ گناهکار مو نابود شنه و مو دیگه غلامی گناه ره نکنی. ^۷ چُون هر کسی که مُرده، از گناه آزاد شُد. ^۸ پس اگه مو قد مسیح مُردی، مو ایمان دری که قد ازُو زندگی ام مونی، ^۹ چراکه مو میدنی، مسیح که از مُرده ها دوباره زنده شُد، اُو دیگه هرگز نمومره و مرگ دیگه د بله ازُو حاکم نییه. ^{۱۰} چُون د مرگی که اُو مُرد، اُو بلده گناه یگ دَفعه بلده

همیشه مُرد؛ لیکن دَ زندگیِ فِعلیِ خُو، بلدهِ خُدا زندگی مونه. ^{۱۱} دَ امزی رقم شُمو ام خودون ره بلده گناه مُرده حساب کُنید، مگم بلده خُدا دَ وسیله مسیح عیسی زنده.

^{۱۲} پس نیلید که گناه دَ بله جسم های از بین رفتنی شُمو حُکمرانی کُنه تا شُمو از خاهشاتِ نَفسانی شیِ اطاعت کُنید. ^{۱۳} اعضای جسمِ خُو ره دَ عنوانِ اسبابِ شرارتِ دَ گناه تسلیم نَکُنید، بلکه رقم کسای که از مرگ زنده شده خودون ره دَ خُدا تسلیم کُنید و اعضای جسمِ شُمو دَ عنوانِ اسبابِ عدالتِ دَ خدمتِ خُدا بشه. ^{۱۴} خلاصه، گناه نباید دَ بله شُمو حُکمرانی کُنه، چراکه شُمو تابع شریعت نیستید، بلکه تابع فیض استید.

^{۱۵} پس چی بگی؟ آیا گناه کُنی بخاطری که تابع شریعت نیستی، بلکه تابع فیض استی؟ هرگز نه! ^{۱۶} شُمو میدنید که وختی خودون ره دَ یگو کس بحیثِ غلامِ فرمانبردار تسلیم مُونید، شُمو غلامِ امزو کس موشید که از شیِ اطاعت مُونید، چی غلامِ گناه که سون مرگ موبره، چی غلامِ اطاعت که سون عدالت-ونیکی موبره. ^{۱۷} مگم خُدا ره شکر که اگرچه شُمو یگ زمان غلامای گناه بُودید، لیکن آلی از تی دل از اصولِ امزو تعلیمِ اطاعت مُونید که دز شیِ سپرده شُدید ^{۱۸} و از بندِ گناه آزاد شده غلامای عدالت-ونیکی شُدید. ^{۱۹} ما بخاطرِ ضعفِ انسانی شُمو دَ طریقه انسان توره مَوگم. چون امو رقم که شُمو یگ زمان اعضای جسمِ خُو ره دَ غلامی ناپاکی و شرارتِ بلده شرارت کدو تسلیم کده بُودید، امو رقم آلی اعضای جسمِ خُو ره دَ غلامی عدالت-ونیکی بلده مقدس شُدو تقدیم کُنید. ^{۲۰} وختیکه شُمو غلامای گناه بُودید، از اطاعت کدون عدالت-ونیکی آزاد بُودید. ^{۲۱} پس شُمو امزو کارای که آلی دَ باره شیِ شرمنده استید، چی فایده حاصل کدید؟ آخرِ امزو کارا مرگ استه! ^{۲۲} لیکن آلی که از گناه آزاد شُدید و غلامای خُدا شُدید، فایده که حاصل مُونید، شُمو ره سون مقدس شُدو موبره و نتیجه شیِ زندگی ابدی استه. ^{۲۳} چون مُزدِ گناه مرگ استه، مگم نعمتِ خُدا زندگی ابدی استه دَ وسیله مَولای مو مسیح عیسی.

یگ مثال از رابطه زن-وشوی

۷ آی برارو، آیا شُمو نمیدنید -- چون ما قد کسای توره مَوگیم که شریعت ره میدنه -- که شریعت تنها تا زمانی دَ بله انسان حُکمرانی مونه که او زنده به؟ ^۲ بطورِ مثال، یگ خاتون توی کده دَ مطابقِ شریعت تا وختی دَ بندِ شوی خُو استه که شوی شیِ زنده به، و له اگه شوی شیِ بُمره، خاتو از بندِ نکاحِ شرعی شوی خُو آزاد استه. ^۳ پس اگه دَ دورونِ زندگی شوی خُو خاتو قد یگو مردِ دیگه یگجای شنه، او زناکار گفته موشه. لیکن اگه شوی شیِ بُمره، او از حُکمِ شریعت آزاد استه؛ اوخته اگه او قد یگ مردِ دیگه توی کُنه، زناکار نیبه. ^۴ دَ عینِ رقم، آی برارون مه، شُمو ام

د وسیله جسم مسیح بلده شریعت مُردید تا د کس دیکه تعلق بگیریږید، یعنی د امزو کسی که از مُردها دُوباره زنده شُد، تا پگ مو بلده خُدا تَمَر بدی. ^۵ چُون وختیکه مو د بند جسم زندگی مُوکدی، هوس های پُرگناه که د وسیله شریعت بیدار شُد، د اعضای جسم مو کار مُوکد تا بلده مرگ تَمَر بدیه. ^۶ لیکن آلی مو از بند شریعت آزاد آستی، چُون بلده چیزى که مو ره د بند خُو گِرَفْتُد مُردى تا د مُطابِقِ حرفِ کهنه شریعت خدمتگار نَبَشى، بلکه د مُطابِقِ زندگی نُو روح.

کش-و-گیر کدو قد گناه

^۷ پس چی بگی؟ آیا شریعت گناه آسته؟ هرگز نه! ولے ما گناه ره نَمِيشَنخْتُم، اگه شریعت نَمُوبُود، چُون ما نَمِیدَنسْتُم که طَمع کدو چیزخیل آسته اگه شریعت نَمُوکُفْت: ”طَمع نَکُو.“ ^۸ لیکن گناه د وسیله حُکم شریعت فرصت پیدا کده هر رقم طَمع کاری ره د فکر ازمه د وجود اُورد، چراکه بدون شریعت گناه مُرده یه. ^۹ یگ زمان ما بدون شریعت زنده بُوَدُم، مگم وختیکه حُکم شریعت آمد، گناه زنده شُد و ما مُردُم. ^{۱۰} پس امو حُکم که باید بلده مه زندگی مُوبخشید، ثابت شُد که د مرگ مه تمام مُوشه. ^{۱۱} چُون گناه د وسیله حُکم شریعت فرصت پیدا کده مره بازی دد و از طریق ازو مره کُشت. ^{۱۲} خلاصه، شریعت خود شی مُقدّس آسته و حُکم شریعت مُقدّس، عادلانه و نیک.

^{۱۳} پس آیا امو چیز که نیک آسته باعث مرگ مه شُد؟ هرگز نه! بلکه گناه از طریق چیز نیک باعث مرگ مه شُد تا گناه بُوَدون شی بَرَمَلَا شُنه و قد سُو اِسْتِفاده از حُکم شریعت بے اندازه گناهکار شُنه.

^{۱۴} مو میدنی که شریعت روحانی آسته؛ مگم ما جسمانی آسْتُم و رقم غُلام د گناه سَودا شُدیم. ^{۱۵} ما نَمُوفامم که چیز کار مُونم، چُون چیزی ره که ما میخایم، اُو ره انجام نَمیدیم، بلکه چیزی ره انجام میدیم که از شی بد مُورم. ^{۱۶} پس اگه چیزی ره که نَمیخایم، اُو ره انجام میدیم، ما تصدیق مُونم که شریعت نیک آسته. ^{۱۷} د امزی دَلیل، ما دیکه نِیسْتُم که امی کار ره انجام میدیم، بلکه گناهی که د وجود مه جای گِرَفْتِه امی کار ره انجام میدیه. ^{۱۸} ما میدنم که هیچ چیز نیک د وجود مه نییه، یعنی د جسم مه؛ چُون اگرچه خاست-و-اراده نیکی دز مه وجود دره، ولے ما نَمیتنم که اُو ره انجام بدیم. ^{۱۹} چُون نیکی ره که میخایم، اُو ره انجام نَمیدیم، لیکن بدی ره که نَمیخایم، اُو ره انجام دده مُورم. ^{۲۰} پس اگه چیزی ره که نَمیخایم، اُو ره انجام میدیم، دیکه ما انجام دهنده نِیسْتُم، بلکه گناهی آسته که د وجود مه جای گِرَفْتِه. ^{۲۱} پس ما اصولی ره د وجود خُو مینگریم که وختی میخایم نیکی انجام بدیم، بدی سر دست مه تیار آسته. ^{۲۲} چُون ما از شریعت خُدا د باطن خُو خوشحال آسْتُم، ^{۲۳} لیکن یگ اصول دیکه ره د اعضای جسم خُو مینگریم که قد شریعتی که فکر مه اُو ره قبول دره د جنگ آسته. امی اصول مره اسپیر حُکم گناه جور مُونه که د

اعضای جسم مه جای گرفته. ^{۲۴} آه که چی یگ آدم بدبخت آستم! کی مره امزی جسم مرگبار نجات میدیه؟ ^{۲۵} خدا ره د وسیله مولای مو عیسی مسیح شکر-و-سپاس! خلاصه، ما د فکر خو غلام شریعت خدا آستم، مگم د جسم خو غلام حکم گناه.

زندگی د هدایت روح خدا

۱ پس آلی بلده کسای که د مسیح عیسی تعلق دره، هیچ محکومیتی نیسته، ^۲ چراکه شریعت روح زندگی بخش د وسیله مسیح عیسی مره از حکم گناه و مرگ آزاد کده. ^۳ چون کاری ره که شریعت بخاطر ضعیفی طبیعت انسان نتبست انجام بدیه، خدا انجام دد. او باچه خو ره د شکل انسان گناهکار بلده کفار گناه ربی کد و گناه ره د جسم محکوم کد ^۴ تا مقررات شریعت د وجود ازمو پوره شنه، د وجود ازمو کسای که د مطابق خاست-و-اراده جسم رفتار نمونی، بلکه مطابق روح رفتار مونی. ^۵ چون کسای که د مطابق خاست-و-اراده جسم زندگی مونه، فکرای ازوا سون چیزای جسمانی آسته، ولے کسای که د مطابق روح زندگی مونه، فکرای ازوا سون چیزای روحانی آسته. ^۶ فکری که سون خاست-و-اراده جسم بشه، عاقبت شی مرگ آسته، مگم فکری که سون خاست-و-اراده روح بشه، عاقبت شی زندگی و سلامتی آسته. ^۷ د امزی دلیل، فکری که سون خاست-و-اراده جسم آسته، او دشمن خدا یه، چراکه او از شریعت خدا اطاعت نمونه، د حقیقت نمیتنه که اطاعت کنه. ^۸ پس کسای که د بند جسم آسته، نمیتنه رضای خدا ره حاصل کنه. ^۹ لیکن شمو د بند جسم نیستید، بلکه د روح قرار درید، اگه واقعا روح خدا دز شمو جای گرفته. هر کسی که روح مسیح ره ندره، او د مسیح تعلق ندره. ^{۱۰} آلی اگه مسیح دز شمو وجود دره، اگرچه جسم شمو بخاطری گناه مردنی یه، ولے بخاطر که عادل حساب شدید، روح القدس دز شمو زندگی میدیه. ^{۱۱} اگه روح امزو که عیسی ره از مردهها دوباره زنده کد دز شمو جای گرفته، امو که مسیح ره از مردهها دوباره زنده کد د جسم های فانی از شمو ام زندگی میدیه. او ای کار ره د وسیله روح خو که دز شمو جای گرفته انجام میدیه.

۱۲ پس ای برارو، مو قرضدار جسم نیستی تا د مطابق خاست-و-اراده جسم زندگی کنی. ^{۱۳} چون اگه د مطابق خاست-و-اراده جسم زندگی کنید، شمو مومرید؛ لیکن اگه د وسیله روح القدس کارای بد جسم ره نابود کنید، شمو زنده مومید. ^{۱۴} چون تمام کسای که د وسیله روح خدا هدایت موشه، اونا بچکیچای خدا آسته. ^{۱۵} چون شمو روح غلامی ره از خود نکدید که شمو ره بسم د ترس بندزه، بلکه روحی ره از خود کدید که بچکیچای فرزندی شدید و د وسیله ازو مو پیغ زده موی: "آبا، یعنی "آتی!" ^{۱۶} امو روح خود شی قد روح ازمو قتی شاهدی میدیه که مو بچکیچای خدا آستی. ^{۱۷} و اگه مو بچکیچای ازو آستی، پس وارث ها ام آستی، یعنی وارث های خدا و هم ارث قد

مسیح. اگه واقعاً د رنج های مسیح شریک بشی، د بزرگی-و-جلال ازو ام شریک موشی.

بزرگی-و-جلال آینده

^{۱۸} ما فکر مونم که رنج های زمان حاضر د برابر بزرگی-و-جلالی که بلده ازمو ظاهر موشه، هیچ آسته. ^{۱۹} د حقیقت تمام خلقت قد شوق کلو د انتظار ظهور بچکیچای خدا آسته؛ ^{۲۰} چراکه خلقت تابع بے هودگی شد، نه د خاست-و-اراده خود خو، بلکه د خاست-و-اراده امزو که او ره تابع کد، اگرچه خلقت د امید ازی بود که ^{۲۱} خود شی از بند فساد آزاد شنه و د آزادی پرجلال بچکیچای خدا شریک شنه. ^{۲۲} چون مو میدنی که تمام خلقت تا آلی ره آه-و-ناله کده موره، مثل که د درد زیدو گرفتار بشه. ^{۲۳} نه تنها خلقت، بلکه مو ام که روح القدس ره بحیث حاصل نو دری، د وجود خو آه-و-ناله مونی د حالیکه د انتظار فرزندی شدو آستی، یعنی د انتظار آزادی جسم های خو. ^{۲۴} چون مو د امزی امید نجات پیدا کدی؛ لیکن امیدی که دیده شده، او دیگه امید نیسته. چون کی د امید کدم چیز آسته که او ره دیده؟ ^{۲۵} لیکن اگه مو د امید چیزی آستی که او ره ندیده، مو قد صبر-و-حوصله بلده ازو انتظار میکشی.

^{۲۶} د امزی رقم روح ام د ضعیفی-و-ناتوانی مو قد مو کومک مونه؛ چون مو نمیدنی که چی رقم باید دعا کنی، لیکن روح القدس خود شی قد ناله های که بیان کده نموشه بلده ازمو شفاعت مونه. ^{۲۷} و خدای که دل ها ره کنج-و-کاو مونه، میدنه که د فکر روح القدس چی آسته، چراکه روح القدس بلده مقدسین د مطابق خاست-و-اراده خدا شفاعت مونه. ^{۲۸} مو میدنی که تمام چیزا بلده خوبی کسای کار مونه که خدا ره دوست دره و مطابق خاست-و-اراده ازو کوی شده. ^{۲۹} چون کسای ره که خدا گاه انتخاب کد، امچنان اونا ره گاه تعیین کد تا رقم باچه شی جور شنه و باچه شی د مینکل پرارون کلو اولباری بشه. ^{۳۰} و کسای ره که گاه تعیین کد، اونا ره کوی ام کد، و کسای ره که کوی کد، اونا ره عادل ام حساب کد، و کسای ره که عادل حساب کد، اونا ره بزرگی-و-جلال ام دد.

محبت خدا د ایماندارای عیسی مسیح

^{۳۱} پس د باره امزی چیزا چی بگی؟ اگه خدا قد ازمو آسته، کی میتنه که د ضد مو بشه؟ ^{۳۲} خدای که باچه خو ره دریغ نکد، بلکه او ره بخاطر گناه های پگ مو تسلیم کد، آیا او قد مسیح قتی تمام چیزای دیگه ره ام دز مو نموبخشه؟ ^{۳۳} کی میتنه که د بله انتخاب شده های خدا تهمت کنه؟ خدا آسته که اونا ره عادل حساب مونه. ^{۳۴} کی میتنه که محکوم کنه؟ چون مسیح عیسی که مرد و واقعاً دوباره زنده شد، او کسی آسته که د دست راست خدا یه و بلده ازمو شفاعت مونه. ^{۳۵} کی میتنه که مو ره از محبت مسیح جدا کنه؟ آیا مصیبت یا پریشانی یا آزار-و-اذیت

یا قحطی یا لُچی یا خطر و یا شمشیر؟^{۳۶} اُمُو رقم که نوشته شده:

”بخاطرِ ازتُو مو تمام روز کُشته موشی؛

و رقمِ گوسپندوی حسابِ موشی که بلده کُشتار آسته.”

^{۳۷} باوجودِ پگِ امزی چیزا مو از حد کلو پیروز موشی دَ وسیله امزُو که مو ره مُحَبَت کد. ^{۳۸} چُون ما یَقینِ دَرُم که نه مَرگ و نه زندگی، نه ملایکه ها و نه حُکمرانا، نه چیزای حاضر و نه چیزای که دَ آینده مییه، نه قُدرت ها، ^{۳۹} نه بلندی و نه چُقوری و نه کُدم چیزِ دیگه دَ تمام خِلقتِ قُدرت نَدره که مو ره از مُحَبَتِ خُدا که دَ مَولایِ مو عیسیٰ مسیح و جُودِ دَره، جدا کُنه.

اِنتِخابِ شُدونِ قَومِ اِسرائیل

^۹ ما دَ مسیح تعلقِ دَرُم، ما راست مَوگیم و دروغ نَموگم؛ وِجدان مه دَ وسیله روحِ اَلقُدس شاهد مه آسته ^۲ که ما غَمِ کُنه دَرُم و دَ دِل مه دایم دَرِد-و-رَنج آسته. ^۳ کشکِه مِیتَنسْتُم بخاطرِ نِجاتِ برارونِ خُو که مُطابقِ جِسمِ قَومایِ مه آسته، زیرِ نالتِ قرارِ بَگیرم و از مسیح جدا شُتم. ^۴ اونا اِسرائیلی آسته و حقِ فرزندِی، بزرگی-و-جلال، عهد ها، شریعت، عبادتِ دَ خانِه خُدا و وعده ها دَزا تعلقِ دَره؛ ^۵ بابه کلونا دَزا تعلقِ دَره و مسیح ام از نِگاهِ جِسم از نسلِ ازوا آسته که او از پگ کده باله یه، خُدا ره حمد-و-سپاس تا اَبَد اَلاباد. آمین.

^۶ اِبطورِ نبییه که کلامِ خُدا بے تاثیر بُوده؛ چُون تمامِ امزُو کسای که اولاده اِسرائیل آسته، اِسرائیلی واقعی نبییه. ^۷ و نه ام تمامِ کسای که از نسلِ اِبراهیم آسته، بچکیچایِ واقعی اَزُو کُفته موشه؛ بلکه نوشته شده: ”از اِسحاق نسلِ تُو دَ نامِ تُو کوی موشه.“ ^۸ یعنی بچکیچایِ جِسمانی، بچکیچایِ خُدا نبییه، بلکه بچکیچایِ مَرَبوطِ وعده، نسلِ اِبراهیم حساب موشه. ^۹ چُون توره وعده اینی بُوَد: ”سالِ دیگه دَ اینی وخت مییم و ساره صاحبِ باچه موشه.“

^{۱۰} نه تنها امی، بلکه ریکا ام وختیکه از یگ نفر، یعنی از بابه کلون مو اِسحاق شکامتو شُد، ^{۱۱} پیش از تَوَلدِ شُدونِ بچکیچایِ دُوگنی و پیش از ی که اونا کارِ نیک یا بد انجام بَدیه -- تاکه مقصدِ خُدا دَ اِنتِخابِ شیِ ثابت بُمَنه، ^{۱۲} نه دَ وسیله کارایِ اِنسان، بلکه دَ وسیله دعوتِ خُدا -- دَ ریکا کُفته شُد: ”برارِ کُنه دَ برارِ ریزه خدمت مونه.“ ^{۱۳} اُمُو رقم که نوشته شده: ”یعقوب ره دوست دَشتم، مگم دَ عیسو دلچسپی نَدشتم.“

^{۱۴} پس چی بگي؟ آيا خدا بے انصاف آسته؟ هرگز نه! ^{۱۵} چون خدا د موسى موكيه: ”ما د بله كسى رحم مونم كه دزو رجم آستم و د كسى دلسوزي مونم كه دزو دلسوز آستم.“

^{۱۶} د امزي دليل نه د خواهش انسان بستگي دره و نه د تلاش ازو، بلكه د خدا كه رحم موكنه. ^{۱۷} چون نوشته مقدس موكيه كه خدا د فرعون گفت: ”بلده امزي مقصد تو ره د شور اوردم تا قدرت خو ره دز تو نشو بديم و نام مه د تمام دنيا اعلان شنه.“ ^{۱۸} پس خدا د بله هر كسى كه بخايه رحم مونه و هر كسى ره كه بخايه سنگدل جور مونه.

^{۱۹} امكن دره كه دز مه بگي: ”پس چرا هنوز ام مه ره ملامت مونه؟ چون كي ميتنه كه د برابر خاست-و-اراده خدا ايسته شنه؟“ ^{۲۰} ليكن آي انسان، تو كي آستي كه قد خدا جر-و-بحث موني؟ آيا يگ چيزي ساخته شده د كسى كه او ره جور كده موكيه: ”چرا مره اي رقم جور كدي؟“ ^{۲۱} آيا كوزه گر اختيار گل ره ندره كه امزو يگ پخسه گل يگ ظرف بلده كار خاص جور كنه و يگ ظرف ديگه بلده كار روزمره؟ ^{۲۲} اگه خدا ميخايه كه ام غضب خو ره نشو بديه و ام قدرت خو ره معلومدار كنه و د عين حال ظرفاي مورد غضب ره كه بلده نابودي آماده شده، قد صبر-و-حوصله كلو تحمل كنه، چي گفته ميتني؟ ^{۲۳} يا اگه ميخايه كه بزرگي-و-جلال بے اندازه خو ره د وسيله ظرفاي مورد رحمت معلومدار كنه كه اونا ره پيش از پيش بلده بزرگي-و-جلال آماده كده، ^{۲۴} كه مو ام شامل ازوا آستي و كوي شدي، نه تنها از قوم يهود، بلكه از قوم هاي غير يهود ام، چي گفته ميتني؟ ^{۲۵} امو رقم كه هوشع پيغمبر موكيه:

”كساي ره كه قوم مه نبود، «قوم خو» موكيم

و كسى ره كه دوست نداشتم، «عزيز خو» موكيم.“

^{۲۶} و ”د امزو جاي كه دزوا گفته شد، شمو قوم مه نيسيتيد‘ د امونجي اونا «بچكيچاي خدای زنده» كوي موشه.“

^{۲۷} اشعيا نبي ام د باره اسرائيل چيغ زده موكيه: ”اگرچه تعداد بني اسرائيل رقم ريگ دريا آسته، مگ فقط يگ تعداد باقي منده شي نجات پيدا مونه. ^{۲۸} چون خداوند حكم خو ره د زودي و بطور قطعي د زوي زمي اجرا مونه.“

^{۲۹} و امو رقم كه اشعيا پيشگويي كده:

”اگه خداوند لشكرها بلده ازمو نسل باقي نمي ايشت،

مو رقم سدوم موبودی و رقم عموره موشدی.

بے ایمانی قوم اسرائیل

^{۳۰} پس چی بگی؟ مردمای غیر یهود که د پُشتِ عادلِ شُدو نَمیگشت، اونا او ره د دست اورد، یعنی عدالتی ره که از راه ایمان د دست مییه؛ ^{۳۱} لیکن قوم اسرائیل که د پُشتِ شریعتِ عدالت میگشت، دزو نرسید. ^{۳۲} چرا نرسید؟ بخاطر که اونا از راه ایمان نه، بلکه از طریقِ اعمال خُو د پُشتِ ازو میگشت. اونا د بله سنگی که باعثِ لخشیدو موشه لخشید، ^{۳۳} امو رقم که نوشته شده:

”اینه، ما د صهیون یگ سنگ ره میلم که باعثِ لخشیدون مردم موشه

و یگ قاده ره که باعثِ اُفتدون ازوا موشه،

ولے هر کسی که دزو ایمان بیره، او هرگز شرمنده نموشه.”

۱۰ آی برارو، آرزوی دل و دُعای مه د پیشِ خُدا بلده قوم اسرائیل امی آسته که اونا نجات پیدا کنه. ^۲ چون ما میتنم شاهدی بدیم که اونا بلده خُدا غَیرتِ دره، لیکن نه از روی دانایی. ^۳ چون اونا عدالتی ره که از طرفِ خُدا مییه پی نبرد و د تلاشِ ثابتِ کدون عدالتِ خودون خُو بر شد، امزی خاطر اونا تابعِ عدالتِ خُدا نشده. ^۴ چراکه مسیح تکمیل کُننده شریعت آسته، تا هر کس که دزو ایمان بیره عادل حساب شنه.

نجات بلده پگ

^۵ موسی د باره عدالتی که از شریعت مییه، اینی رقم نوشته مونه: ”آدمی که احکام شریعت ره د جای میره، او د مطابقِ ازوا زندگی مونه.“ لیکن عدالتی که از ایمان مییه، موهیه: ”د دل خُو نگی، کی د عالمِ باله موره؟“ یعنی تا مسیح ره تاه بیره. ^۶ ”یا کی د عالمِ مرده ها موره؟“ یعنی تا مسیح ره از مینکل مرده ها باله کده بیره. ^۸ بلکه چی موهیه: ”کلام د نزدیک تو آسته، د دان تو و د دل تو.“ ای امو کلامِ ایمان آسته که مو اعلان مونی. ^۹ چون اگه قد زبون خُو اقرار کنی که عیسی «مولا» آسته و د دل خُو ایمان بیری که خُدا او ره از مرده ها دوباره زنده کد، نجات پیدا مونی. ^{۱۰} چون یگ شخص د دل خُو ایمان میره و عادل حساب موشه و قد زبون خُو اقرار مونه

و نجات پیدا موكنه. ^{۱۱} امو رقم كه نوشته موقده: "هر كسى كه دزو ايمان بیره، شرمنده نموشه. ^{۱۲} چون د بين يهود و غير يهود فرق وجود ندره، چراكه امو «مولا»، مولای پگ آسته و تمام كسای كه نام ازو ره ميگیره، او بلده ازوا بے اندازه برکت میدیه؛ ^{۱۳} چون نوشته یه: "هر كسى كه نام خداوند ره بگیره، او نجات پیدا مونه."

^{۱۴} لیکن اونا چطور میتنه نام كسى ره بگیره كه دزو ايمان نوردده؟ و چطور میتنه د كسى ايمان بیره كه د باره ازو هیچ نشنیده؟ و چطور میتنه بشنوه بدون كه كدم كس دزوا اعلان كنه؟ ^{۱۵} و اونا چطور میتنه اعلان كنه اكه كس اونا ره ربي نكنه؟ امو رقم كه نوشته شده: "چيقس نوربند آسته پایای كسای كه خوشخبری میره. ^{۱۶} لیکن پگ خوشخبری ره قبول نكد، چون اشعیا موكده: "خداوندا، كي د پیغام ازمو باور كده؟" ^{۱۷} پس ايمان از شنیدون پیغام د وجود مییه و چیزی كه شنیده موشه از كلام مسیح آسته.

^{۱۸} مگم ما پُرسان مونم: آیا اونا نشنیده؟ البته كه شنیده، چون نوشته یه:

"آواز ازوا د تمام زمی رسیده

و كلمه های ازوا تا آخرای دنیا."

^{۱۹} بسم پُرسان مونم: آیا قوم اسرائیل نفامید؟ چون اول موسی موكده:

"ما د وسیله كسای كه هیچ قوم حساب نموشه، شمو ره سر غیرت مونم

و توسط یگ ملت جاهل قار شمو ره باله میرم."

^{۲۰} و اشعیا د جرات موكده:

"كسای مره پیدا كد كه د طلب مه نبود،

و ما بلده كسای ظاهر شدیم كه د جستجوی مه نبود."

^{۲۱} مگم د باره قوم اسرائیل موكده:

”تمام روز دستانای خُو ره

سُون قَوْمِ نافرمان و سرثمبه دراز کدُم.“

رَحْمَتِ خُدا بَلَدِه باقی منده های قومِ اسرائیل

۱۱ پس ما پُرسان مُونم: آیا خُدا قَوْمِ خُو ره زد کده؟ هرگز نه! چراکه خود مه ام یگ اسرائیلی اَسْتَم، اولاده ابراهیم و از طایفه بنیامین. ^۲ خُدا قَوْمِ خُو ره که از گاه اِنْتِخاب کدَد، رَد نکده. آیا نَمیدنید که نوشته مَقَدَّس د بارِه ایلاس پیغمبر چی مَوگیه وختیکه د ضِدِ اسرائیل د پیش خُدا عرض حال کده کُت: ^۳ ”آی خُداوند، اونا پیغمبرای تُو ره کُشته و قُربانگاه های تُو ره بیرو کده. تنها ما مندیم و اونا قَصِدِ گِرِفْتونِ جانِ از مَرِه ام دَرِه.“ ^۴ لیکن جوابِ اِلَهِی بَلَدِه اَزُو چی بُوَد؟ خُدا کُت: ”هفت هزار نفر ره بَلَدِه خُو نَگاه کدیم که د پیش بَتِ بَعْل زانو نَزده.“ ^۵ پس امی رقم د زمانِ حاضر ام یگ تعداد باقی منده که د وسیله فیض اِنْتِخاب شُده. ^۶ و اگه ای اِنْتِخاب د وسیله فیض اَسْتِه، دیگه مربوطِ اعمال نَموشه؛ اگه نه، فیض دیگه فیض کُفته نَموشه. ^۷ پس مقصد چی اَسْتِه؟ مقصد ای اَسْتِه که قَوْمِ اسرائیل چیزی ره که طلب مَوکد پیدا نکد، لیکن اِنْتِخاب شُده ها اُو ره پیدا کد و باقی منده سخت دِل شُد، ^۸ اَمُو رقم که نوشته شُده:

”خُدا بَلَدِه ازوا روحِ کَرختی دد،

چیمای که دیده نَتنه

و گوشای که شنیده نَتنه،

تا اِمروز امی رقم اَسْتِه.“

^۹ و داوود مَوگیه:

”دسترخونِ ازوا بَلَدِه ازوا تَلگ و دام بَشه

و سنگِ لَخَشَنْدُک و مجازات.

۱۰ چیمای ازوا خیره شنه تا دیده نتنه

و پُشتِ ازوا همیشه خَم بَشه.

۱۱ بسم پُرسان مُونم: آیا قومِ اسرائیل لخشید که بلده همیشه بُفته؟ هرگز نه! بلکه بخاطرِ خطاهای ازوا نجات بلده ملت های غیرِ یهود رسید تا غیرتِ قومِ اسرائیل د شور بییه. ۱۲ اگه خطاهای ازوا باعثِ برکتِ بے اندازه بلده دنیا شد و شکستِ ازوا باعثِ برکتِ بے اندازه بلده ملت های غیرِ یهود، پس چیقس کلوتر پس آمدونِ کاملِ ازوا برکت میره!

۱۳ ای مردمای غیرِ یهود، آلی قد شمو توره مَوگم. ازی که ما رسولِ مردمای غیرِ یهود استم، د خدمتِ خو افتخار مُونم ۱۴ تا بتنم یگو رقم غیرتِ همتبارای خو ره د شور بیرم و بعضی ازوا ره نجات بدیم. ۱۵ چون اگه رد شدنِ ازوا باعثِ آشتی دنیا قد خدا شد، قبول شدنِ ازوا باعثِ چی موشه، بغیر از زنده شدنِ از مرده ها؟ ۱۶ اگه یگ حصه خمیر که د عنوانِ نوبَرِ حاصلاتِ تقدیمِ موشه مقدس استه، پس تمامِ ذوله خمیر مقدس استه؛ و اگه ریشه مقدس استه، پس شاخچه ها ام مقدس استه.

۱۷ لیکن اگه بعضی شاخچه های اصلی بریده شد و تو که یگ شاخچه زیتونِ خودروی بودی د جای ازوا پیوند شدی و د ریشه و چربی درختِ زیتون شریک شدی، ۱۸ د بله امزو شاخچه ها فخر فروشی نکو. اگه فخر فروشی کنی، د یاد خو داشته بش که تو ریشه ره استوار نگاه نمونی، بلکه ریشه تو ره استوار نگاه مونه. ۱۹ شاید تو بگی: "شاخچه ها بریده شد تا ما پیوند شئم." ۲۰ راست مَوگی. اونا بخاطرِ بے ایمانی خو بریده شد و تو فقط د وسیله ایمان خو استوار استی. پس مغرور نبش، بلکه پترس. ۲۱ چون اگه خدا از بریدونِ شاخچه های طبیعی دریغ نکد، از بریدونِ از تو ام دریغ نمونه. ۲۲ پس مهربانی و سختگیریِ خدا ره د نظر بگیر: سختگیری شی د برابرِ کسای استه که د وسیله بے ایمانی خو افتده، لیکن مهربانی شی بلده از تو یه، د شرطی که د مهربانی ازو ثابت بمنی؛ اگه نه تو ام بریده موشی. ۲۳ و اسرائیلی ها ام اگه د بے ایمانی خو ادامه ندیه، پیوند موشه، چون خدا قدرت دره که اونا ره دوباره پیوند کنه. ۲۴ چون اگه تو از درختِ زیتونی که از نگاه طبیعت خودروی استه بریده شدی و برخلاف طبیعت د آسانی د درختِ زیتونی پیوند شدی که شنده شد، پس چیقس کلوتر امو شاخچه های طبیعی د آسانی د درختِ زیتونِ خود خو پیوند موشه.

رَحْمَتِ خُدا بَلَدِه پَگِ مَرْدُمِ اَسْتِه

^{۲۵} آی برارو، ما نَمِيخايُم که شُمو ازی راز بے خبر بَشِيید؛ نَشْنِه که شُمو خود ره دانا فِکِر کُنِيید: سخت دَلِي دَ بَلِه يِگ تَعْدادِ مَرْدُمِ اِسْرَائِيلِ حاکِمِ شُدِه و تا وختی اِدامه دَرِه که تَعْدادِ کَامِلِ مِلَّتِ هَايِ غَيْرِ يَهُودِ دَ پادشاهي خُدا داخِلِ شُنِه. ^{۲۶} و دَ امزی رقمِ تمامِ اِسْرَائِيلِ نِجاتِ پيدا مُونِه، اُمُو رقمِ که نِوِشْتِه شُدِه:

”از صَهيون يِگ نِجاتِ دِهِنْدِه ظاهِرِ مَوْشِه؛

اُو بے خُدايي ره از اِسْرَائِيلِ دُور مُونِه.

^{۲۷} و اَيْنَمِي عَهْدِ مِه قَدِ ازوا اَسْتِه،

وختيکه گُناهايِ ازوا ره از بَيْنِ بُرُم.”

^{۲۸} از نِگاهِ خوشخبري، يَهُودِيا بخاطرِ از شُمو دُشْمونِ خُدا حِسابِ مَوْشِه، لِيکِنِ از نِگاهِ اِنْتِخابِ شُدو اُونَا بخاطرِ بابه کَلونايِ خُو دوست-دَشْتَنِي اَسْتِه، ^{۲۹} چراکه تَحْفِه هَا و دَعْوَتِ خُدا تَغْيِيرِناپذيرِ اَسْتِه. ^{۳۰} اُمُو رقمِ که شُمو يِگ زمانِ از خُدا اِطاعتِ تُمُوکدِيد، لِيکِنِ آليِ بخاطرِ نافرمانِيِ ازوا شُمو رَحْمَتِ پيدا کدِيد، ^{۳۱} اُمُو رقمِ اُونَا امِ آليِ نافرمانِ شُدِه، تا دَ و سَبِيلِه رَحْمَتِيِ که نَصِيْبِ از شُمو شُدِه اُونَا امِ رَحْمَتِ پيدا کُنِه. ^{۳۲} چُونِ خُدا نِشو مِيدِيه که تمامِ مَرْدُمِ دَ نافرمانِيِ بِنْدِ شُدِه تا دَ بَلِه پَگِ رَحْمِ کُنِه. چُونِ خُدا تمامِ مَرْدُمِ ره دَ نافرمانِيِ هَايِ ازوا بِنْدِ کدِ تا دَ بَلِه پَگِ ازوا رَحْمِ کُنِه.

^{۳۳} آه، که حِکْمَتِ و دانايِيِ خُدا بے اندازه غَوُجِ اَسْتِه!

چِيَقْسِ کُنْجِ-و-کاوناپذيرِ اَسْتِه قضاوتِ هَايِ اَزُو

و چِيَقْسِ دُورِ از پِيِ بَرْدو اَسْتِه راهِ هَايِ اَزُو!

^{۳۴} ”چُونِ کِيِ اَسْتِه که فِکِرِ خُداوندِ ره فامِيدِه بَشِه؟

يا کِيِ اَسْتِه که مُشاوِرِ اَزُو بُوْدِه بَشِه؟”

۳۵ کی د خُداوند یگو چیز بخشش دده

تا بلده ازو پس دده شنه؟

۳۶ چون تمام چیزا ازو، د وسیله ازو و بلده ازو آسته. او ره تا ابدالآباد بزرگی-و-جلال باد. آمین.

زندگی د خدمتِ خدا

۱۲ پس آی برارو، نظر د رحمتای خدا، از شمو خواهش مومنه که جسم های خو ره د عنوان قربانی زنده و مقدس که قابل قبول خدا آسته، دزو تقدیم کنید که اینمی بلده شمو یگ عبادت عقلانی آسته. ^۲ همزنگ ازی دنیا نبشید، بلکه د وسیله نو کدون فکرای خو، خودون ره تبدیل کنید تا پی برید که خاست-و-اراده خدا چی آسته، یعنی چیز خیل نیک، قابل قبول و کامل آسته.

۳ د وسیله فیضی که دز مه دده شده، ما د هر کدم از شمو مومنه که خود ره از چیزی که آستید، باله تر فکر نکنید، بلکه هر کدم شمو عاقلانه د باره خو فکر کنید، د اندازه ایمانی که خدا بلده شمو نصیب کده. ^۴ چون امو رقم که د یگ جسم اعضای کلو دری و تمام اعضا یگ کار ره انجام نمیدیه، ^۵ امو رقم مو ام اگرچه کلو آستی، و له د مسیح یگ جسم آستی و هر کدم مو اعضای یگدیگه خو. ^۶ مو د مطابق فیضی که دز مو بخشیده شده، تحفه های مختلف دری: اگه تحفه کس پیشگویی آسته، او د مطابق ایمان خو پیشگویی کنه؛ ^۷ اگه خدمت آسته، او خدمت کنه؛ اگه تعلیم آسته، او تعلیم بدیه؛ ^۸ اگه تشویق کدو آسته، او دیگر ره تشویق کنه، اگه بخشش آسته، او سخاوتمندانه بخشش کنه، اگه رهبری آسته، او قد کوشش کلو رهبری کنه، اگه مهربانی آسته، او قد خوشی مهربانی کنه.

۹ محبت شمو باید بدون ریاکاری بشه. از بدی نفرت داشته بشید و خود ره د نیکی بچسپنید. ^{۱۰} یگدیگه خو ره قد محبت برادرانه دوست بدینید و هر کدم شمو یگدیگه خو ره از خود کده کلوتر احترام کنید. ^{۱۱} د کوشش-و-تلاش ثملی نکنید؛ د روح-و-روان پر از جوش-و-خروش بشید و د مولا خدمت کنید. ^{۱۲} د امید که درید خوشحال بشید؛ د وخت رنج-و-مصیبت صبر داشته بشید و د دعا ثابت قدم بمانید. ^{۱۳} د پوره کدون احتیاجات مقدسین شریک شنید و مهمونواز بشید. ^{۱۴} بلده کسای که شمو ره آزار-و-اذیت مونه، خیر-و-برکت طلب کنید، آره خیر-و-برکت طلب کنید و نالت نکنید. ^{۱۵} قد کسای که خوشحالی مونه، خوشحالی کنید و قد کسای که چخرا مونه، چخرا کنید. ^{۱۶} قد یگدیگه خو همدل-و-همفکر بشید؛ بلندخوا نبشید، بلکه قد مردمای عاجز-و-بیچاره ششت-و-برخواست کنید و خود

ره از دیگر کده دانا حساب نكُنید. ^{۱۷} دَ هیچ کس دَ عَوْضِ بَدی، بَدی نَكُنید، بَلکِه دَ بارِه چیزای فکر کُنید که دَ نظرِ پگ قابلِ قبولِ آسته. ^{۱۸} اگه امکانِ دَره، تا جای که مربوطِ از شمو موشه، قد پگِ مردَم دَ صلح-و-صفا زندگی کُنید. ^{۱۹} آی عزیزا، انتقامِ خُو ره نگیرید، بَلکِه دَ قار-و-عَضَبِ خُدا ایله بدید، چُون نوشته شده: "خداوند مَوگیه: 'انتقامِ گرفتو کارِ ازمه یه، ما جزا میدیم.' "^{۲۰} برعکس،

"اگه دُشمنون تُو گُشنه یه، دَزُو نان بَدی

و اگه تُشنه یه، آو؛

چُون قد امزی کارِ قوغِ های آتَش ره دَ بِلِه تولغِه شی کوڈ مونی."

^{۲۱} از بَدی شکستِ نَخور، بَلکِه بَدی ره قد نیکی شکستِ بَدی.

إطاعتِ کدو از حُکمرانا

۱۳ هر کس باید تابعِ قُدرتِ های صاحبِ اختیارِ بَشه، چُون هیچ قُدرتی نیستَه که از طرفِ خُدا نَبشه و قُدرتِ های ام که وجودِ دَره، اونا دَ وسیله خُدا مقرر شده. ^۲ پس هر کسی که دَ برابرِ یگ قُدرتِ ایسته موشه، دَ برابرِ چیزی که خُدا مقرر کده ایسته موشه و کسای که ایسته موشه، محکومیتِ ره دَ بِلِه خُو میره. ^۳ چُون حُکمرانا بلده کسای که اعمالِ نیک انجام میدیه، باعثِ ترسِ نییه، بَلکِه بلده بدکارا آسته. آیا میخاهی که امزُو صاحبِ قُدرتِ ترسِ نَدشته بشی؟ پس کارِ نیک انجام بَدی و اُو تُو ره تعریف-و-توصیفِ مونه؛ ^۴ چُون اُو خدمتگارِ خُدا آسته بلده خُوبی تُو. لیکن اگه کارِ بد انجام میدی، ازو بترس، چراکه اُو شمشیرِ ره عبتِ قد خُو نمیکردنه. اُو خدمتگارِ خُدا آسته تا غَضَبِ ره دَ بِلِه بدکار اُورده جزا بدیه. ^۵ پس لازم آسته که انسان تابعِ بَشه، نه تنها بخاطرِ غَضَبِ خُدا، بَلکِه بخاطرِ وجدانِ خُو ام. ^۶ امزی خاطرِ ام شمو مالیه میدید، چُون حُکمرانا خدمتگاری خُدا یه و مصروفِ امزی چیزا آسته. ^۷ پس دَ هر کس هر چیزی ره که حقدارِ شی آسته بدید: باج ره دَ حقدارِ باج، مالیه ره دَ حقدارِ مالیه، احترامِ ره دَ حقدارِ احترام و عزتِ ره دَ حقدارِ عزتِ.

مُحَبَّتْ كُنَيْد، چراکه وخت کم منده

^۸ از هیچ کس چیزی قرضدار نَبَشید، بَعیر ازی که یگدیگه خُو ره مُحَبَّتْ کُنید؛ چُون کسی که یگ دیگه ره مُحَبَّتْ کُنه، اُو شریعت ره دَ جای اُورده. ^۹ چُون امی احکام: ”زنا نکو! قتل نکو! دُزی نکو! طمع نکو!“ و هر حُکم دیگه که آسته، دَ امزی خُلاصه موشه: ”همسایه خُو ره رقم خود خُو آلی دوست دشته بش.“ ^{۱۰} مُحَبَّتْ کُننده دَ همسایه خُو بدی نَموکنه؛ امزی خاطر مُحَبَّتْ تکمیل کُننده شریعت آسته.

^{۱۱} علاوه ازی، شَمو مِیدنید که ای چی زمان آسته، یعنی امی آلی ساعت شی رسیده که از خاو بیدار شینید، چراکه آلی نجات مو نزدیکتر آسته نسبت دَ وختیکه مو ایمان اُوردی. ^{۱۲} شاو تقریباً تیر شُده و روز نزدیک آسته. پس، بیید که کارای تربیکی ره از خود بُر کنی و زِرِه نُور ره بپوشی. ^{۱۳} بیید که اَبرومندانَه زندگی کُنی مثلِ که دَ روشنی روز قرار دَری، نَه دَ عیاشی و شراب خوری، نَه دَ فسق و فساد و نَه دَ جنجال و حَسَد، ^{۱۴} بلکه خودون ره قد مولا عیسی مسیح بپوشینید و بلده پوره کدونِ خاهشاتِ جِسَم هیچ آمادگی نگیرید.

قبول کدون یگدیگه

^{۱۴} کسی ره که دَ ایمان خُو ضعیف آسته، قبول کُنید، لیکن نَه بلده ازی که دَ باره عقیده های ازوا جر-و-بحث کُنید. ^۲ یگ نفر عقیده دَره که هر چیز ره خورده میتنه، ولے کسی که دَ ایمان خُو ضعیف آسته، تنها سوزیجات مَخوره. ^۳ کسی که هر چیز مَخوره نباید کسی ره که نَموخوره خار-و-حقیر حساب کُنه و کسی که نَموخوره نباید آدمی ره که مَخوره محکوم کُنه، چراکه خُدا اُو ره قبول کده. ^۴ تُو کی آستی که دَ باره غلام کس دیگه قضاوت مونی؟ استوار مندو یا اُفتدونِ اَزو مربوطِ بادار شی موشه. و اُو استوار مومنه، چُون خُداوند میتنه که اُو ره استوار کُنه.

^۵ یگ نفر یگ روز ره از دیگه روزا کده مَهتر حساب مونه، ولے یگ نفر دیگه پگ روزا ره یگ رقم مِیدنه. پس هر کس دَ فکر خود خُو عقیده کامل دشته بشه. پس هر کس هر فکر که دَره دَمزو عقیده کامل دشته بشه. ^۶ کسی که یگ روز ره دَ عینانِ روزِ خاص احترام مونه، اُو ره بخاطرِ مولا مونه. امچنان کسی که گوشت مَخوره، اُو دَ احترامِ مولا مَخوره، چُون اُو از خُدا شکرگزاری مونه؛ و کسی که نَموخوره ام بخاطرِ خُدا نَموخوره و از خُدا شکرگزاری مونه. ^۷ چُون هیچ کُدم ازمو بلده خود خُو زندگی نَمونی و هیچ کُدم مو بلده خود خُو نَموری. ^۸ اگه مو

زندگی مونی، مو بلده مولا زندگی مونی و اگه مومری، ام بلده مولا مومری. پس چی زنده بشی، چی بومری، مو د مولا تعلق دری. ^۹ چون بلده امزی مقصد مسیح مرد و دوباره زنده شد تا مولاى مرده ها و زنده ها بشه.

^{۱۰} پس تو چرا د بله برار خو قضاوت مونی؟ یا تو چرا برار خو ره خار-و-حقیر حساب مونی؟ چون پگ مو د پیش تخت قضاوت خدا ایسته موشی. ^{۱۱} چون نوشته شده:

”خداوند موبگيه: قسم د زندگی مه

که هر زانو د برابر مه خم موشه

و هر زبو خدا ره اقرار مونه.“

^{۱۲} پس هر کدم ازمو حساب خو ره د خدا میدی.

^{۱۳} امزی خاطر بیید که د بله یگدیگه خو قضاوت نکنى، بلکه د عوض شی تصمیم بگیری که کدم سنگ لخشندک یا موانع د سر راه برار خو نیلی. ^{۱۴} ما میدنم و د مولا عیسی یقین درم که هیچ خوراک د ذات خو ناپاک نیسته، لیکن بلده کسی که او ره ناپاک فکر مونه، ناپاک آسته. ^{۱۵} اگه برار تو بخاطر خوراکی که موخوری آزرده موشه، تو دیگه د محبت رفتار نمونی. نیل که خوراک تو باعث نابودی کسی شنه که مسیح بخاطر ازو مرد. ^{۱۶} پس نیلید که چیز خوب شمو بد گفته شنه. ^{۱۷} چون پادشاهی خدا خوردو و وچی کدو نییه، بلکه عدالت، صلح-و-سلامتی و خوشی د روح القدس آسته. ^{۱۸} هر کسی که د امزی طریق مسیح ره خدمت مونه، مورد پسند خدا آسته و قابل قبول مردم. ^{۱۹} پس بیید که پشت چیزای بگردی که باعث برقراری صلح-و-صفا و آبادی یگدیگه مو موشه. ^{۲۰} بخاطر خوراک کار خدا ره خراب نکنید. درست آسته که هر خوراک پاک آسته، لیکن ای غلط آسته که یگ آدم د وسیله خوردون یگو چیز باعث لخشیدون کس دیگه شنه. ^{۲۱} بهتر آسته که نه گوشت بخوری، نه شراب وچی کنی و نه کدم کاری ره انجام بدی که باعث لخشیدون برار تو موشه. ^{۲۲} هر عقیده که دری د دل خو د حضور خدا نگاه کو. نیک د بخت کسی که خود ره بخاطر چیزی که قبول کده محکوم نکنه. ^{۲۳} لیکن کسی که د باره کدم خوراک شک دره، اگه او ره بخوره محکوم موشه، چراکه عمل ازو از روی ایمان نبوده؛ و هر چیزی که از روی ایمان نییه، گناه آسته.

زندگی کدو بلده خوشی دیگر و

۱۵ 'مو که قوی آستی، باید ناتوانی های مردمای ضعیف ره تحمل کنی و د پُشتِ خوشی خودون خو نگردي.
۲ هر کدم مو باید همسایه خو ره بلده خوبی شی خوش کنی تا باعث آبادی شی شنی. ۳ چون مسیح ام پُشتِ خوشی خود خو نميگشت، بلکه امو رقم که نوشته شده: "توهين کسای که تو ره توهين مونه، د بله ازمه قرار گرفته."
۴ چون هر چیزی که د گذشته نوشته شده، بلده تعليم ازمو نوشته شده تا د وسیله پایداری و تشویقی که نوشته های مقدس موبخشه امیدوار بشی. ۵ خدای که عطا کننده بردباری و دلگرمی آسته، شمو ره قوت بدیه تا مطابق خاست مسیح عیسی! قد یگدیگه خو همدل-و-همفکر بشید ۶ و یگ-دل و یگ-زبو شده خدا ره که آته مولای مو عیسی! مسیح آسته، حمد-و-ثنا بگید.

۷ پس یگدیگه خو ره قبول کنید، امو رقم که مسیح شمو ره بلده بزرگی-و-جلالِ خدا قبول کد. ۸ چون ما دز شمو موکیم که مسیح بخاطر حقیقتِ خدا خدمتگار یهودیا شد تا وعده های ره که د بابه کلونا دده شدد، تصدیق کنه، ۹ و تا مردمای غیر یهود خدا ره بخاطر رحمت شی حمد-و-ثنا بگیه. امو رقم که نوشته شده:

"امزی خاطر تو ره د مینکلِ مردمای غیر یهود اقرار مونم"

و بلده نام تو سرود میخائیم."

۱۰ و بسم موهیه:

"ای مردمای غیر یهود، قد قوم ازو خوشی کنید."

۱۱ و بسم:

"ای پگ ملت ها، خداوند ره ستایش کنید،

ای تمام قوم ها، او ره حمد-و-ثنا بگید."

۱۲ و اشعیا ام موهیه:

”ریشه یسی مییه،

امو که باله موشه تا د بله ملت ها حکمرانی کنه

و ملت ها دزو امید موکنه.“

^{۱۳} خدای که سرچشمه امید آسته، شمو ره قد خوشی کامل و آرامش د ایمان پُر کنه تا د وسیله قدرت روح القدس از امید لبریز شنید.

پولس، خدمتگار مردمای غیر یهود

^{۱۴} آی برارون مه، خود مه د باره شمو اطمینان درم که شمو پُر از نیکی آستید و از هر علم پُر شدید و میتنید که یگدیگه خو ره نصیحت کنید. ^{۱۵} باوجود ازی، ما غدر جرات کده د باره بعضی مطلب ها د عنوان یادآوری دز شمو نوشته کدم، بخاطر فیضی که خدا دز مه بخشیده ^{۱۶} تا خدمتگار مسیح عیسی بلده مردمای غیر یهود بشم و وظیفه پیشوایی اعلان کدون خوشخبری خدا ره انجام بدیم و تا مردمای غیر یهود یگ هدیه قابل قبول بشه که د وسیله روح القدس تقدیس شده. ^{۱۷} پس د وسیله مسیح عیسی د بله کارای خو که د خدمت خدا انجام میدیم، افتخار مونم. ^{۱۸} چون ما جرات نمونم که از کدم چیزی دیگه توره بگم بغیر از چیزی که مسیح از طریق ازمه انجام دد تا او اطاعت مردمای غیر یهود ره د دست بیره، د وسیله گفتار و کردار ازمه، ^{۱۹} د وسیله قدرت معجزه ها و چیزای عجیب و د وسیله قدرت روح خدا، د اندازه که از اورشلیم شروع کده تا منطقه ایریکوم خوشخبری مسیح ره بطور کامل اعلان کدم. ^{۲۰} امزی خاطر شور-و-شوق درم که خوشخبری ره د جایی اعلان کنم که نام مسیح هنوز د اونجی گرفته نشده، تا د بله پای سنگ یگو کس دیگه آباد نکنم، ^{۲۱} بلکه امو رقم که نوشته شده:

”بلده کسای که د باره ازو گفته نشده، اونا مینگره

و کسای که نشنیده، پی موبره.“

^{۲۲} امی دلیل بارها مانع آمدون مه د پیش از شمو شد.

تصمیم پوئس بلده دیدون ایماندارای روم

^{۲۳} لیکن آلی چون دَ امزی منطقه ها دیگه جای بلده خدمت مه نَمَده و غدر سال ها ام آسته که دَ شوقِ اَمَدو دَ پیش از شُمو اَسْتُم، هر وختیکه سُون اسپانیا سفر کُدم، دَ پیش شُمو مییم. آرے، اُمیدوار اَسْتُم که دَ غیت تیر شُدو از منطقه شُمو، شُمو ره ملاقات کُنم و غیتیکه از دیدون شُمو برخوردار شُدُم، دَ کومکِ از شُمو دَ سفر خُو ادامه بدیم. ^{۲۵} لیکن فعلاً سُون اورشلیم ری اَسْتُم تا مُقدَّسین ره دَ اوجی خدمت کُنم. ^{۲۶} چون ایماندارای مقدونیه و اَخیا دَ خوشی خُو بلده غریبای که دَ مینکلِ مُقدَّسین اورشلیم آسته یگ کومک ری کده. ^{۲۷} اونا دَ رضای خُو امی کار ره کد؛ دَ حقیقت، اونا دیندارِ یهودیا آسته، چون اگه مردمای غیر یهود دَ برکت های روحانی یهودیا شریک شُده، بلده ازوا ام لازم آسته که قد چیزای مادی خُو یهودیا ره خدمت کُنم. ^{۲۸} پس وختیکه امی کار ره انجام دَدُم و اطمینان پیدا کُدم که امی کومک دزوا رسیده، اوخته از راه منطقه شُمو سُون اسپانیا مورم؛ ^{۲۹} و ما میدنم وختیکه پیش شُمو مییم، ما قد برکت های بے اندازه مسیح مییم.

^{۳۰} آی برارو، ما دَ نامِ عیسی مسیح و دَ وسیله مَحَبَتِ روحِ اَلْقَدَسِ از شُمو خواهش مُونم که شُمو دَ پیش خُدا دَ حق ازمه قد ازمه قتی سخت دُعا کُنید. ^{۳۱} دُعا کُنید که ما از دستِ بے ایمانای منطقه یهودیه نجات پیدا کُنم و خدمت مه دَ اورشلیم قابلِ قبولِ مُقدَّسین بشه ^{۳۲} تا دَ خاست-و-اراده خُدا قد خوشی دَ پیش شُمو بییم و قد شُمو یگجای تازه شُنم. ^{۳۳} خُدا که سرچشمه صلح-و-سلامتی آسته، قد پگ شُمو بشه، آمین.

دُعا و سلام پوئس بلده ایماندارای روم

۱۶ خوارِ ایماندار مو فیبی ره که خدمتگارِ جماعتِ ایماندارا دَ شارِ کنخریا آسته دز شُمو معرفی مُونم ^۲ تا او ره دَ نامِ مولا پذیرایی کُنید، امو رقم که دَ بینِ مُقدَّسین مناسب آسته. دَ هر چیزی که او دز شُمو ضرورت دشته بشه قد شی کومک کُنید، چراکه او دَ غدر کسا کومک کده و دَ خود مه ام.

^۳ دَ پرسکلا و آکیلا که دَ راهِ خدمتِ دَ مسیحِ عیسی همکارای مه آسته، سلام برسینید. ^۴ اونا بخاطرِ جانِ ازمه سر خُو ره دَ خطر اندخت. نه تنها مه، بلکه پگِ جماعتِ های ایماندارای غیر یهود ازوا تشکری مونه. ^۵ امچنان دَ جماعتِ ایماندارای که دَ خانه ازوا جَم موشه سلام برسینید. دَ دوستِ عزیز مه اینیطس که اولین ایماندار آسته سلام برسینید. ^۶ دَ مریم که بلده رُشد شُمو غدر سخت زحمت کشیده، سلام برسینید. ^۷ دَ قومای مه اندرونیکاس و یونیه که قد ازمه

یگجای بندی بود، سلام برسئید؛ اونا د مینکل رسولا مشهور آسته و از مه پیش د مسیح ایمان اورد. ^۸ د آپلیاتس که د رفاقت مولا دوست عزیز مه یه، سلام برسئید. ^۹ د اوربائس که د خدمت مسیح همکار مو آسته و د استاخیس دوست عزیز مه، سلام برسئید. ^{۱۰} د آپلیس که د خدمت مسیح ثابت شده، سلام برسئید. د کسای که د خانوار ارسنوبولس تعلق دره، سلام برسئید. ^{۱۱} د قومای مه هیرودیون و د کسای که د خانوار نرکیسوس د مولا ایمان دره سلام برسئید. ^{۱۲} د تریفینا و تریفوسا که د راه خدمت د مولا زحمت کشیده، سلام برسئید. د پرسیس عزیز که د راه خدمت د مولا زحمت کشیده، سلام برسئید. ^{۱۳} د روفس که د خدمت مولا انتخاب شده و د آبه شی که آبه خنده مه آسته، سلام برسئید. ^{۱۴} د آسینکریتس، فلیگون، هرمس، پطروباس، هرماس و دیگه برارو که قد ازوا آسته، سلام برسئید. ^{۱۵} د فیلولوگوس، یولیه، نیرپاس و خوار شی و د اولیمپاس و پگ مقدسین که قد ازوا آسته، سلام برسئید. ^{۱۶} یگدیگه خو ره قد روی ماخی مقدسانه سلام بگید. تمام جماعت های ایماندارای مسیح ام دز شمو سلام موگیه.

هدایت آخر

^{۱۷} ای برارو، دز شمو تاکید مونت که فکر خو ره سون کسای بگیری که د مینکل شمو تفرقه میندزه و مانع راه شمو موشه و برخلاف تعلیمی که شمو حاصل کدید رفتار مونه؛ ازوا دوری کنید. ^{۱۸} چون ای رقم نفرای مولای مو مسیح ره خدمت نمونه، بلکه کوره های خو ره خدمت مونه و قد توره های نرم و شیرین دل های ساده-دل ها ره برده اونا ره بازی میدیه. ^{۱۹} ازی که اطاعت شمو د پگ معلومدار شده، ما د باره شمو خوشحال استم. پس ما میخایم که شمو د نیکی کدو دانا بشید و د بدی کدو نادو. ^{۲۰} خدای صلح-و-سلامتی د زودی شیطو ره د تی پای شمو جو جو مونه؛ فیض مولای مو عیسی مسیح نصیب شمو شنه.

^{۲۱} تیموتائوس همکار مه و لویوس و یاسون و سوسیپاتروس قومای مه دز شمو سلام موگیه. ^{۲۲} ما ترتیوس که نوشته کننده امزی خط استم، دز شمو د نام مولا سلام میرستم. ^{۲۳} غایوس که ما و تمام جماعت ایماندارا مهمون شی آستی، دز شمو سلام میرسنه. ارسنوبولس خزانه دار شار و برار مو کوارتوس دز شمو سلام موگه. ^{۲۴} [فیض مولای مو عیسی مسیح نصیب پگ شمو شنه. آمین.]

^{۲۵} آلی حمد-و-ثنا د خدای که قدرت دره شمو ره د مطابق خوشخبری که د باره عیسی مسیح موعظه مونت قوت بدیه، د مطابق برملا شدن رازی که از زمانای گاه تاشه نگاه شدد، ^{۲۶} لیکن آلی برملا شده. امو راز از طریق نوشته های انبیا مطابق حکم خدای ازلی-و-ابدی د تمام ملت ها فامنده شده تا اطاعت کده ایمان بیره. ^{۲۷} د خدای یکتا و دانا د وسیله عیسی مسیح تا ابد اباد بزرگی-و-جلال باد! آمین.

سوال دارید؟ +1 807.700.6090
آزرگی © afghanbibles.org